

INCRIMINAREA INDIRECTĂ A FAPTELOR DE EXPLOATARE SEXUALĂ A PERSOANELOR ÎN LEGISLAȚIA DIFERITOR STATE

Iurie LARII,
doctor în drept, profesor universitar
Oleg POHILĂ,
doctor în drept

Prevenirea și combaterea fenomenului exploatareii sexuale a ființelor umane s-a transformat într-o problemă globală, urmând a fi soluționată prin conjugarea eforturilor și coordonarea acestei activități la nivelul întregii comunități mondiale, îndeosebi a organelor de drept ale statelor. Prin urmare, o activitate similară realizată în Republica Moldova este imposibilă fără a lua în considerare experiența internațională în acest domeniu. Este vorba, mai întâi de toate, despre studierea și cunoașterea legislației străine care reglementează răspunderea penală pentru exploatarea sexuală a persoanelor.

Cuvinte-cheie: exploatare sexuală, trafic de ființe umane, trafic de copii, sclavie, prostituție, proxenetism, pornografie.

INDIRECT CRIMINALIZATION OF SEXUAL EXPLOITATION ACTS OF PERSONS UNDER THE LEGISLATION OF DIFFERENT STATES

Iurie LARII,
PhD, university professor
Oleg POHILĂ,
PhD

Preventing and combating the phenomenon of sexual exploitation of human beings has become a global problem, to be solved by combining efforts and coordination of this activity throughout the world community, especially the law enforcement bodies of the states. Therefore, a similar activity carried out in the Republic of Moldova is impossible without taking into account the international experience in this field. It is, first of all, about studying and knowing the foreign legislation that regulates criminal liability for the sexual exploitation of persons.

Keywords: sexual exploitation, trafficking in human beings, child trafficking, slavery, prostitution, pimping, pornography.

Introducere. Atât legislația unor țări, cât și normele dreptului internațional asociază exploatarea sexuală cu traficul de ființe umane. Din aceste considerente, răspunderea pentru exploatarea sexuală este prevăzută, în mare parte, în limitele răspunderii pentru traficul de ființe umane. Anume acest fapt a condiționat aria de investigație a problemei abordate în respectivul articol.

Studiul problematicii vizate în legislația penală a diferitor state demonstrează că acestea se divizează convențional în trei grupuri.

La primul grup se referă acele state în a căror legislație penală sunt evidențiate normele ce stabilesc răspundere pentru exploatarea sexuală, neavând o legătură directă cu alte categorii de infracțiuni. În același timp, este prevăzută răspunderea penală pentru comiterea infracțiunilor omogene – traficul de ființe umane, sclavia, comerțul cu sclavi (Franța, Israel, Spania, Suedia etc.).

Introduction. The legislation of some countries, as well as the norms of international law, associated sexual exploitation with trafficking in human beings. For these reasons, liability for sexual exploitation is provided, for the most part, within the limits of liability for human trafficking. This fact conditioned the area of investigation of the problem studied in the respective article.

The study of the issues addressed in the criminal legislation of different states demonstrates that they are conventionally divided into three groups.

The first group refers to those states in whose criminal legislation the rules establishing liability for sexual exploitation are highlighted, not having a direct connection with other categories of crimes. At the same time, criminal liability is provided for committing homogeneous crimes – trafficking in human beings, slavery, slave trade (France, Israel, Spain,

Al doilea grup de state sunt cele în care, conform legislației lor penale, răspunderea pentru exploatarea sexuală este stabilită în cadrul traficului de ființe umane și a comerțului cu sclavi (Austria, Germania, Italia, Elveția, Olanda, Australia, SUA, Canada etc.).

La cel de al treilea grup se referă statele în a căror legislație penală nu este prevăzută răspunderea pentru exploatarea sexuală, această noțiune nefiind specificată direct în textul legii. Însă există norme care stabilesc răspundere pentru infracțiunile conexe (traficul de ființe umane, sclavia, comerțul cu sclavi etc.), care au un caracter preventiv și contribuie la faptul ca persoanele ce au suferit în urma infracțiunilor prevăzute de lege să nu devină ulterior victime ale exploatării sexuale (Polonia, România, Federația Rusă, Turcia, San Marino, Norvegia, Japonia etc.).

Conținut de bază. În capitolul XXXII, „Infracțiuni contra securității publice”, din *Codul penal al Poloniei* [1] este prevăzută o normă specială care stabilește răspundere penală pentru cei ce se ocupă cu traficul de ființe umane, chiar și cu acordul acestora din urmă (§ 1, art. 253), precum și pentru persoanele vinovate care, contrar cerințelor legii, se ocupă cu organizarea înfierii copiilor în scopul obținerii unor beneficii materiale (§ 2, art. 253).

Codul penal al României [2], în titlul I, „Infracțiuni contra persoanei”, capitolul VII, „Traficul și exploatarea persoanelor vulnerabile”, incriminează o serie de fapte care se referă la exploatare, inclusiv sexuală, fiind vorba atât de persoane mature, cât și de minori. Astfel, legiuitorul a incriminat în acest capitol sclavia (art. 209), traficul de persoane (art. 210), traficul de minori (art. 211), proxenetismul (art. 213), folosirea serviciilor unei persoane exploatare (art. 216), folosirea prostituției infantile (art. 2161). Prin urmare, deși legiuitorul român nu a specificat direct în textul legii despre ce fel de exploatare este vorba, totuși aceasta rezultă din dispoziția normei incriminatoare.

Codul penal al Turciei [3], la capitolul VI, „Infracțiunile contra libertății muncii”, prevede răspundere penală pentru persoanele care efectuează recrutarea, răpirea, transportarea, predarea, adăpostirea sau deținerea oamenilor prin amenințări sau prin alte forme de constrângere, escrocherie, înșelăciune, abuz de

Sweden, etc.).

The second groups of states are those that, according to their criminal legislation, liability for sexual exploitation are established in the context of human trafficking and the slave trade (Austria, Germany, Italy, Switzerland, Holland, Australia, USA, Canada, etc.).

The third group refers to states whose criminal legislation does not provide for liability for sexual exploitation, this notion not being specified directly in the text of the law. But there are rules that establish liability for related crimes (trafficking in human beings, slavery, slave trade, etc.), which have a preventive character and contribute to the fact that people who have suffered as a result of the crimes provided for by law do not later become victims of sexual exploitation (Poland, Romania, Russian Federation, Turkey, San Marino, Norway, Japan, etc.).

Basic content. In Chapter XXXII, “Crimes against Public Security”, of the *Polish Criminal Code* [1] a special rule is provided, that establishes criminal liability for those who deal with the trafficking in human beings, even with their consent (§ 1, art. 253), as well as for guilty persons who against the law, organize children adoption for the sake of obtaining material benefits (§ 2, art. 253).

The Criminal Code of Romania [2], in title I, “Offenses against the Person”, chapter VII, “Trafficking and Exploitation of Vulnerable People”, criminalizes a series of acts that refer to exploitation, including sexual, both of adults and minors. Thus, in this chapter, the legislator criminalized slavery (art. 209), trafficking in human beings (art. 210), trafficking of minors (art. 211), pimping (art. 213), using the services of an exploited person (art. 216), and using child prostitution (art. 2161). Therefore, although the Romanian legislator did not directly specify in the text of the law what kind of exploitation it is about, it nevertheless results from the provision of the incriminating norm.

The Criminal Code of Turkey [3], in particular chapter VI, “Offenses against Labor Freedom”, provides criminal liability for persons who recruit, kidnap, transport, hand over, shelter or hold people through threats or other forms of coercion, fraud, deception, abuse of power or using their vulnerability, in order to obtain their consent for the purpose to exploit

putere sau folosindu-se de vulnerabilitatea lor, pentru obținerea acordului acestora în scop de a-i exploata, care include munca sau acordarea forțată de servicii, sclavia sau practicarea unor tradiții similare sclaviei, o stare dependentă sau extirparea de organe (art. 201/b). Comiterea unei astfel de infracțiuni în privința persoanelor minore care nu au atins vârsta de 18 ani, precum și săvârșirea acestor acțiuni infracționale de către o grupare criminală va agrava răspunderea penală.

Codul penal al Republicii San Marino [4], în capitolul II, „Infracțiuni contra libertății personale”, incriminează traficul de ființe umane și sclavia (art. 168), precum și convertirea la sclavie (art. 167).

Codul penal al Japoniei [5], la art. 226, „Capturarea și trimiterea oamenilor peste hotare și traficul de ființe umane”, prevede răspundere pentru acele categorii de persoane care vând sau cumpără o altă persoană pentru trimiterea acesteia peste hotarele Japoniei sau trimit peste hotarele țării o persoană capturată ori traficată.

Și *Codul penal al Norvegiei* [6] conține o normă specială care interzice sclavia sau traficul de sclavi. Astfel, în capitolul XXI, „Infracțiuni contra libertății personale”, este prevăzută răspundere penală pentru persoana implicată în acțiuni care convertesc la sclavie o altă persoană sau oferă complicitate la aceasta, se ocupă cu traficul de sclavi sau sunt complici la aceasta, transportă sclavi sau persoane destinate de a fi vândute în sclavie (art. 225).

Într-un șir de state au fost aprobate legi speciale destinate combaterii traficului de ființe umane, însă unii specialiști în domeniu au mai multe dubii referitoare la eficacitatea acestora.

Așadar, sunt considerate ineficiente reglementările existente în legislația penală a Norvegiei, unde normele despre combaterea traficului de ființe umane au condiționat necesitatea aprobării unui decret special cu privire la asigurarea aplicării legislației ce vizează traficul de ființe umane și procedurile administrative care „incriminează traficul de ființe umane” [7].

În conformitate cu pct. 1, art. 2 din ordonanța nr. 2001/4 a Misiunii Organizației Națiunilor Unite din Kosovo cu privire la interzicerea

them, which includes forced labor or service, slavery or practices similar to slavery, a dependent state or the removal of organs (art. 201/b). The commission of such a crime against minors who have not reached the age of 18, as well as the commission of these criminal actions by a criminal group will aggravate criminal liability.

The Criminal Code of the Republic of San Marino [4], in particular chapter II, “Crimes against Personal Freedoms”, criminalizes human trafficking and slavery (art. 168), as well as conversion to slavery (art. 167).

The Criminal Code of Japan [5], in art. 226, “Capturing and Sending People Abroad and Trafficking in Human Beings”, provides liability for those categories of persons who sell or buy another person for sending him outside Japan or send a captured or trafficked person outside the country.

Furthermore, *the Criminal Code of Norway* [6] contains a special rule that prohibits slavery or slave trafficking. Thus, in chapter XXI, “Crimes against Personal Freedoms”, criminal liability is provided for the person involved in actions that convert another person into slavery or offer complicity to it, deal with the slave trade or are complicit in it, transport slaves or people intended to be sold into slavery (art. 225).

In a number of states, special laws aimed at combating human trafficking have been approved, but some specialists in the field have more doubts about their effectiveness.

Therefore, the existing regulations in the criminal legislation of Norway are considered ineffective, where the rules on combating human trafficking conditioned the need to approve a special decree regarding the enforcement of the legislation aimed at human trafficking and the administrative procedures that “criminalize human trafficking” [6].

In accordance with point 1 of art. 2 of the ordinance no. 2001/4 of the United Nations Mission in Kosovo on the Prohibition of Trafficking in Human Beings in Kosovo, any person who participates or attempts to participate in trafficking in human beings shall be subject to a prison sentence from 2 to 12 years [7]. The following are considered qualified circumstances that aggravate criminal liability: commission of the mentioned crime regarding the person who

traficului de ființe umane în Kosovo, orice persoană care participă sau încearcă să participe la traficul de ființe umane va fi supusă unei pedepse cu închisoare de la 2 la 12 ani [7]. În calitate de circumstanțe calificate care agravează răspunderea penală sunt considerate următoarele: săvârșirea respectivei infracțiuni în privința persoanei care nu a atins vârsta de 18 ani, precum și organizarea unei grupări care are ca scop traficul de ființe umane.

În legătură cu schimbările radicale care au avut loc în ultimele trei decenii, legate de reorganizarea unor state și apariția altor state noi în spațiul post-sovietic, care și-au creat ulterior legislația lor națională, considerăm necesar de a examina succint normele legislației penale din aceste țări, ce reglementează răspunderea pentru exploatarea sexuală în contextul traficului de ființe umane. Fără a exagera, se poate afirma că dinamica sporită a acestui tip de infracțiuni din cadrul țărilor sus-menționate reprezintă o problemă destul de acută, fapt care a condiționat introducerea normelor penale ce corespund în mare parte principiilor de bază și dispozițiilor dreptului internațional în domeniul combaterii exploatării sexuale și a traficului de persoane.

Codul penal al Republicii Belarus [8], în capitolul 22, „Infracțiuni contra libertății, cinstei și demnității persoanei”, se regăsește norma penală care prevede răspundere pentru traficul de ființe umane (art. 181). Conform prevederilor acestei norme, traficul de ființe umane presupune recrutarea, transportarea, transmiterea, primirea sau adăpostirea persoanei în scop de exploatare, prin înșelăciune, abuz de încredere, aplicarea violenței nepericuloase pentru viața ori sănătatea victimei sau amenințarea cu aplicarea unei astfel de violențe (alin. (1)). În calitate de circumstanțe agravante ale acestei infracțiuni legiuitorul belarus a prevăzut traficul de ființe umane săvârșit: asupra a două sau mai multor persoane; cu aplicarea violenței periculoase pentru viața sau sănătatea victimei ori amenințarea cu aplicarea unei astfel de violențe; în scop de profit; de către un grup de persoane cu înțelegere prealabilă; de către o persoană care s-a folosit de situația sa de serviciu; de către persoane care au mai comis anterior infracțiuni prevăzute de articolul 181 sau de articolele 171, 1711, 1811, 187, ali-

has not reached the age of 18, as well as the organization of a group whose purpose is human trafficking.

With reference to the radical changes that have taken place during the last three decades, related to the reorganization of some states and the emergence of other new states in the post-Soviet space, which subsequently created their national legislation; we consider it necessary to briefly examine the norms of criminal legislation from these countries that regulate liability for sexual exploitation in the context of human trafficking. Without any exaggeration, it may be stated that the increased dynamics of this type of crime within the above-mentioned countries represents a rather acute problem, a fact that conditioned the introduction of criminal rules that largely correspond to the basic principles and provisions of international law in the field combating sexual exploitation and human trafficking.

In the Criminal Code of the Republic of Belarus [8], in chapter 22, “Crimes against the Freedom, Honor and Dignity of the Person”, there is the criminal law that provides liability for human trafficking (art. 181). According to the provisions of this rule, human trafficking involves recruiting, transporting, transmitting, receiving or sheltering the person for the purpose of exploitation, through deception, abuse of trust, the application of violence that is not dangerous to the victim’s life or health, or the threat of such violence (paragraph (1)). As aggravating circumstances of this crime, the Belarusian legislator provided for committed human trafficking: upon two or more persons; with the application of violence dangerous for the life or health of the victim or the threat of such violence; for the purpose of profit; by a group of people with prior agreement; by a person who used his work situation; by persons who have previously committed crimes provided for by Article 181 or the articles 171, 1711, 1811, 187, paragraphs 2 and 3 of the article 3431 of the present Code; on a woman whom the guilty person knew for sure was pregnant; with the transportation of the person across the borders of the country; regarding a minor (paragraph (2)); by an organized group; which recklessly caused the death of the victim or serious bodily injury, AIDS infection or other seri-

neatele 2 și 3 ale articolului 3431 din prezentul Cod; asupra unei femei despre care persoana vinovată cunoștea cu certitudine că este însărcinată; cu transportarea persoanei peste hotarele țării; în privința unui minor (alin. (2)); de către un grup organizat; acțiuni care au cauzat din imprudență decesul victimei sau vătămări corporale grave, infectarea cu SIDA ori alte consecințe grave (alin. (3)).

Este importantă și nota de la art. 181, care explică esența exploatării, avându-se în vedere constrângerea ilegală a unei persoane de a lucra sau a furniza servicii (inclusiv acte sexuale, mamă-surogat, extirparea organelor și/sau țesuturilor umane) în cazul în care, din motive independente de voința sa, nu poate refuza să efectueze lucrări (servicii), inclusiv sclavie sau practici similare sclaviei.

În ceea ce privește *Codul penal al Federației Ruse* [9], la art. 1271 „Traficul de persoane”, este incriminată fapta de vânzare-cumpărare a persoanei, alte tranzacții comise în privința ei, precum și recrutarea, transportarea, transferul, adăpostirea sau primirea acesteia în scop de exploatare. După cum reiese din dispoziția normei incriminatoare, este vorba despre diferite forme de exploatare. Totuși, în comparație cu alte legislații penale, în nota de la art. 127.1. este definită exploatarea în sensul respectivului articol, adică folosirea persoanei în prostituție sau în alte forme de exploatare sexuală, sclavia și starea de servitute.

Codul penal al Federației Ruse incriminează separat unele forme de exploatare sexuală în capitolul XXV, „Infrațiuni contra sănătății populației și a moralității publice”. Astfel, este vorba despre implicarea în practicarea prostituției (art. 240), profitarea de servicii sexuale oferite de un minor (art. 2401), producerea și comercializarea ilegală a materialelor sau obiectelor cu conținut pornografic (art. 242), producerea și comercializarea materialelor sau obiectelor cu conținut pornografic al minorilor (art. 2421), implicarea minorilor în scopuri de producere a materialelor sau obiectelor cu conținut pornografic (art. 2421). Prin urmare, constatăm că legiuitorul rus, reieșind din faptul că fenomenul pornografiei, îndeosebi a celei infantile, a luat amploare în ultima perioadă de timp, a incriminat mai multe categorii de fapte care prezintă un pericol social sporit pentru tâ-

ous consequences (paragraph (3)).

The note from art. 181 is also important, which explains the essence of exploitation, considering the illegal coercion of a person to work or provide services (including sexual acts, surrogate motherhood, removal of human organs and/or tissues) if, for reasons beyond his control, he cannot refuse to perform work (services), including slavery or practices similar to slavery.

Regarding the *Criminal Code of the Russian Federation* [9], in art. 1271 “Human Trafficking”, the act of buying and selling the person, other transactions committed regarding him, as well as recruiting, transporting, transferring, harboring or receiving him for the purpose of exploitation are criminalized. As it appears from the provision of the incriminating norm, it is about different forms of exploitation. However, compared to other criminal legislation, in the note from art. 1271 exploitation in the sense of that article is defined, i.e. the use of the person in prostitution or in other forms of sexual exploitation, slavery and the state of servitude.

The Criminal Code of the Russian Federation separately criminalizes some forms of sexual exploitation in Chapter XXV, “Crimes against the Health of the Population and Public Morality”. Thus, we are talking about involvement in the practice of prostitution (art. 240), taking advantage of sexual services offered by a minor (art. 2401), illegal production and sale of materials or objects with pornographic content (art. 242), production and sale of materials or objects with pornographic content of minors (art. 2421), involvement of minors in the production of materials or objects with pornographic content (art. 2421). Therefore, we find that the Russian legislator, based on the fact that the phenomenon of pornography, especially child pornography, has increased in the last period of time, has criminalized several categories of acts that present an increased social danger for the young generation.

The Criminal Code of Ukraine [10], in art. 149 “Trafficking in Human Beings or Other Illegal Operations of Transmission of the Person”, criminalizes the criminal actions consisting in the sale or other way of transferring the person for payment, performing other illegal op-

năra generație.

Codul penal al Ucrainei [10], în art. 149 „Traficul de ființe umane sau alte operațiuni ilegale de transmitere a persoanei”, incriminează acțiunile criminale care constau în vinderea sau un alt mod de transmitere a persoanei contra plată, efectuarea în privința sa a altor operațiuni ilegale legate de transportarea legală sau ilegală a ei peste frontiera de stat a Ucrainei, pentru a o vinde sau transmite ulterior altei (altor) persoane, în scopul exploatării sexuale, implicării în porno-business, atragerii în activitate criminală, în sclavie, înfierea copiilor în scopuri comerciale, folosirea în conflicte armate, exploatarea muncii acestora (alin. (1)). Respectivul acțiuni infracționale se sancționează cu închisoare de la trei la opt ani.

Ca agravante ale acestei infracțiuni sunt considerate: comiterea aceluiași acțiuni împotriva unui minor, de către mai multe persoane, în mod repetat, de către un grup de persoane cu înțelegere prealabilă, cu folosirea situației de serviciu sau de către o persoană față de care victima se afla în dependență materială sau o altă dependență (alin. (2)); de către un grup organizat sau legate de scoaterea ilegală a copiilor din țară ori refuzul de a-i întoarce în Ucraina, sau în scopul extirpării organelor ori țesuturilor umane pentru transplant ori donare violentă (forțată) sau dacă au cauzat consecințe grave (alin. (3)). Pedepsa maximă pentru comiterea acestor acțiuni infracționale este de 15 ani închisoare cu confiscarea averii.

Codul penal al Azerbaidjanului [11] conține norme care prevăd răspundere penală atât pentru exploatarea sexuală legată de traficul de minori, cât și pentru sclavie. În conformitate cu legislația Azerbaidjanului este prevăzută răspunderea penală pentru traficul minorului sau efectuarea altor operațiuni ilegale în privința minorului, prin transmiterea acestuia sau intrarea în posesia lui (alin. (1), art. 173).

Conform prevederilor art. 106 Cod penal al Azerbaidjanului, comerțul cu sclavi presupune întreținerea unei persoane în scop de a-l transforma în sclav sau de a-l folosi ca sclav, vinderea sau schimbul acestuia, dispunerea de el, precum și orice alt act legat de comerțul cu sclavi sau de transportul lor, sau sclavia sexuală ori atentarea la libertatea sexuală bazată pe sclavie (alin. (3), art. 106).

erations related to his/her legal or illegal transportation across the state border of Ukraine in order to sell or later transfer him/her to another (others) people, for the purpose of sexual exploitation, involvement in porno-business, involvement in criminal activity, slavery, adoption of children for commercial purposes, use in armed conflicts, exploitation of their labor (paragraph (1)). The respective criminal actions are punishable by imprisonment from three to eight years.

As aggravating factors of this crime are considered the following: committing the same actions against a minor, by several people, repeatedly, by a group of people with prior agreement, with the use of the service situation or by a person on whom the victim was in material dependence or another dependence (paragraph (2)); by an organized group or related to the illegal removal of children from the country or the refusal to return them to Ukraine, or for the purpose of removing human organs or tissues for transplantation or violent (forced) donation, or if they caused serious consequences (paragraph (3)). The maximum penalty for committing these criminal actions is 15 years of imprisonment with confiscation of assets.

The Criminal Code of Azerbaijan [11] contains rules that provide for criminal liability both for sexual exploitation related to the trafficking of minors and for slavery. According to the legislation of Azerbaijan, criminal liability is provided for the trafficking of the minor or the performance of other illegal operations with regard to the minor, by passing him or entering his possession (paragraph (1), art. 173).

According to the provisions of art. 106 of the Criminal Code of Azerbaijan, the slave trade involves keeping a person for the purpose of turning him into a slave or using him as a slave, selling or exchanging him, disposing of him, as well as any other act related to the slave trade or their transportation, or sexual slavery or encroachment on sexual freedom based on slavery (paragraph (3), art. 106).

In relation to the mentioned legislative provisions, some researchers find that it is not quite justified to narrow the circle of victims and restrict them only to the category of people transformed into slaves or to those who are already in a state of slavery. In many cases

În legătură cu prevederile legislative menționate, unii cercetători constată că nu este destul de justificată restrângerea cercului de victime și restricționarea acestora doar la categoria de persoane transformate în sclavi sau la cele care deja sunt în stare de sclavie. În multe cazuri victime ale traficului de ființe umane și ale exploatării sexuale sunt persoanele care nu se încadrează în noțiunea de „sclav”, în sensul Convenției cu privire la sclavie, fiind vorba de acea persoană în privința căreia se realizează toate sau unele forme de uzurpare, inerente dreptului de proprietate [12, p. 36-37].

Ca și în cazul Republicii Moldova, mai mulți legiuitori (Azerbaidjan, Georgia, Kazahstan, Tadjikistan etc.) evidențiază ca infracțiune distinctă cu un pericol social sporit traficul de copii în scopul exploatării sexuale.

Așadar, *Codul penal al Georgiei* [13], la art. 172, „Săvârșirea operațiunilor ilegale în privința minorului în scop de a-l înfia”, incriminează fapta care constă în cumpărarea (alin. (1)), vânzarea (alin. (2)) minorului sau efectuarea altor operațiuni ilegale în privința lui în scop de a-l înfia.

În *Codul penal al Lituaniei* [14] normele care reglementează răspunderea pentru traficul de ființe umane sunt plasate în diferite capitole. Așadar, în capitolul XX, „Infracțiuni contra libertății persoanei”, se regăsește art. 147, „Traficul de ființe umane”, unde este prevăzută răspunderea penală pentru cei care în scopul obținerii unui beneficiu material sau a altui beneficiu personal au vândut, au cumpărat sau prin altă modalitate au transmis sau au obținut o persoană.

Vinderea sau cumpărarea copilului, ca infracțiune separată prevăzută la art. 157, este plasată în capitolul XXIII, „Infracțiuni sau alte fapte penale comise contra copilului și a familiei”. Conform prevederilor acestui articol, răspunderii penale este supusă acea persoană care a cumpărat, a vândut sau prin alte mijloace a cedat sau a obținut un copil minor.

În capitolul XV, „Infracțiuni contra omnirii și infracțiuni militare”, este prevăzută răspunderea penală pentru tratamentul necorespunzător al oamenilor interzis de dreptul internațional, inclusiv traficul de ființe umane și sclavia sexuală (art. 100). Este relevant faptul că mărimea sancțiunilor pentru traficul de

victims of human trafficking and sexual exploitation are people who do not fall under the concept of “slave”, in the sense of the Slavery Convention, being that person in respect of whom all or some forms of usurpation are carried out, inherent in the property right [12, p. 36-37].

As in the case of the Republic of Moldova, several legislators (Azerbaijan, Georgia, Kazakhstan, Tajikistan, etc.) highlight the trafficking of children for the purpose of sexual exploitation as a distinct crime with an increased social danger.

Thus, *the Criminal Code of Georgia* [13], in art. 172, “Committing of Illegal Operations Regarding the Minor in Order to Adopt Him”, criminalizes the act of buying (paragraph (1)), selling (paragraph (2)) the minor or performing other illegal operations with regard to him with the aim of his adopting.

In the *Criminal Code of Republic of Lithuania* [14] the rules governing liability for human trafficking are placed in different chapters. Therefore, in chapter XX, “Crimes against Personal Liberties”, art. 147, “Trafficking in Human Beings”, where criminal liability is provided for those who, for the purpose of obtaining a material or other personal benefit, sold, bought or in another way transmitted or obtained a person.

Selling or buying the child, as a separate crime provided for in art. 157, is placed in chapter XXIII, “Crimes or Other Criminal Acts Committed against the Child and the Family”. According to the provisions of this article, the person who bought, sold or by other means gave away or obtained a minor child is subject to criminal liability.

In Chapter XV, “Crimes against Humanity and Military Crimes”, criminal liability is provided for the improper treatment of people prohibited by international law, including human trafficking and sexual slavery (art. 100). It is relevant that the size of the sanctions for human trafficking as crimes against humanity exceeds almost twice the size of the sanctions provided for the trafficking of minors that threaten human freedom, the rights of the child and the family.

In *the Criminal Code of the Republic of Kazakhstan* [15], in chapter I, “Crimes against the Person”, art. 128 “Recruitment of People for Exploitation” is placed, which regulates the

persoane ca infracțiuni contra umanității depășește aproape de două ori mărimea sancțiunilor prevăzute pentru traficul de minori care atentează asupra libertății omului, a drepturilor copilului și a familiei.

În Codul penal al Republicii Kazahstan [15], la capitolul I, „Infracțiuni contra persoanei”, este plasat art. 128, „Recrutarea oamenilor pentru exploatare”, care reglementează răspunderea penală pentru recrutarea prin înșelăciune a persoanelor în scop de exploatare sexuală sau alt tip de exploatare (alin. (1), art. 128). De remarcat că, conform prevederilor acestui articol, se pedepsește doar activitatea celor ce recrutează, însă, în opinia noastră, pericolul public care survine din partea celor care realizează sau organizează exploatarea sexuală este mai mare.

Totodată, capitolul II, „Infracțiuni contra familiei și minorilor”, conține art. 133, „Traficul de minori”, în conformitate cu care se pedepsește vânzarea-cumpărarea minorului sau efectuarea altor operațiuni în privința minorului sub formă de transmitere sau de deținere a acestuia (alin. (1), art. 133).

Răspunderea penală se va agrava în cazul comiterii repetate a infracțiunilor în privința a doi sau mai mulți minori, de către un grup de persoane cu înțelegere prealabilă sau de către un grup criminal organizat, cu folosirea situației de serviciu, prin transportarea peste hotarele Kazahstanului, în scopul implicării minorului în comiterea unor infracțiuni sau alte fapte antisociale, cu scopul extirpării de la minor a organelor sau țesuturilor pentru transplant, precum și în cazul când, din imprudență, au provocat decesul minorului sau alte consecințe grave (alin. (2), art. 133).

Codul penal al Tadjikistanului [16], la fel ca și cel al Kazahstanului, prevede răspundere penală doar pentru recrutarea persoanelor prin înșelăciune în scopul exploatării sexuale sau al altui gen de exploatare (alin. (1), art. 132). Va spori răspunderea penală comiterea infracțiunii în grup (inclusiv organizat), în privința unui copil sau a unei persoane minore, repetat, în scopul transportării ei peste hotarele țării, în cazul existenței unei recidive deosebit de periculoase (alin. (2) și (3) ale art. 132). Aceste infracțiuni sunt plasate de legiuitor în capitolul XVII, „Infracțiuni contra persoanei”.

criminal liability for recruitment by deception of people for the purpose of sexual exploitation or other type of exploitation (paragraph (1), art. 128). It should be noted that, according to the provisions of this article, only the activity of those who recruit is punished, but, in our opinion, the public danger arising from those who carry out or organize sexual exploitation is greater than in the case of those who obtain income.

At the same time, Chapter II, “Crimes against the Family and Minors”, contains art. 133, “Trafficking of Minors”, according to which the sale-purchase of the minor or the performance of other operations regarding the minor in the form of transmission or possession of the minor is punished (paragraph (1), art. 133).

The criminal liability will be aggravated in case of repeated commission of crimes against two or more minors, by a group of persons with prior agreement or by an organized criminal group, using the service situation, by transporting them across the borders of Kazakhstan, in the purpose of involving the minor in committing crimes or other antisocial acts, with the aim of removing organs or tissues from the minor for transplantation; as well as in the event that, due to imprudence, they led to the death of the minor or caused other serious consequences (paragraph (2), art. 133).

The Criminal Code of Tajikistan [16], being similar to that of Kazakhstan, provides criminal liability only for the recruitment of persons by deception for the purpose of sexual or other exploitation (paragraph (1), art. 132). The criminal liability will increase for the commission of the crime in a group (including organized crime), with regard to a child or a minor, repeatedly, for the purpose of transporting him abroad, in the case of the existence of a particularly dangerous recidivism (paragraphs (2) and (3) of the art. 132). These crimes are placed by the legislator in Chapter XVII, “Crimes against the person”.

There is an analogous situation in the *Criminal Code of Uzbekistan* [17], in chapter VI, “Crimes against Freedom, Honor and Dignity”, where art. 135, “Recruitment of Persons for Exploitation”, practically repeats the article of the same name in the Criminal Code of Tajikistan. The difference is only in the severity of existing

O situație analogică este și în *Codul penal al Uzbekistanului* [17], în capitolul VI, „Infracțiuni contra libertății, cinstei și demnității”, unde art. 135, „Recrutarea persoanelor pentru exploatare”, repetă practic articolul cu aceeași denumire din *Codul penal al Tadjikistanului*. Diferența constă doar în gravitatea sancțiunilor existente la componentele calificate ale infracțiunii – închisoare de la 5 la 8 ani, în *Codul penal al Tadjikistanului*, și de la 5 la 12 ani, în legislația penală a Uzbekistanului.

Prevederile art. 159, „Traficul de copii”, din *Codul penal al Republicii Kîrgîzstan* [18], la fel stabilește răspundere doar pentru realizarea unor operațiuni de vânzare-cumpărare a minorului sau a altor forme de transmitere și deținere a acestuia (alin. (1)).

Prin urmare, constatăm că în legislația penală a țărilor menționate, în mare parte se conțin două tipuri de norme, care stabilesc răspundere pentru traficul de ființe umane în scopul exploatării sexuale și pentru recrutarea persoanelor în același scop.

În contextul studierii legislației penale a diferitor țări cu privire la răspunderea pentru traficul de ființe umane și exploatarea sexuală, se conturează concluzia, potrivit căreia conținutul acesteia continuă să fie un subiect actual abordat de specialiștii din domeniul dreptului penal și al criminologiei.

Unul din principalele scopuri ale cercetării domeniului de referință constă în elucidarea tendințelor de dezvoltare a reglementărilor dreptului internațional orientate spre eficientizarea luptei cu categoria respectivă de infracțiuni, analiza experienței pozitive a altor state ce țin de formarea complexului de norme corespunzătoare ale dreptului penal și a oportunității implementării unei astfel de experiențe în procesul legislativ național.

Din acest punct de vedere, autorul S. Grovov, abordând problema traficului de ființe umane și a exploatării sexuale, acordă o atenție deosebită formulării dispozițiilor normelor penale, limitele sancțiunilor și nivelul corespunderii lor normelor de drept internațional [19, p. 9, 36]. Referindu-se la aceeași problemă, E. Șalimov, reieșind din necesitatea protecției speciale a drepturilor minorilor, recunoaște utilitatea păstrării în majoritatea codurilor penale ale țărilor din fosta URSS a articolelor separate

sanctions for the qualified components of the crime - imprisonment from 5 to 8 years, in the Criminal Code of Tajikistan, and from 5 to 12 years, in the criminal legislation of Uzbekistan.

The provisions of art. 159, “Trafficking in Children”, of the *Criminal Code of the Republic of Kyrgyzstan* [18], in the same way, establish liability only for carrying out sales-purchase operations of the minor or other forms of transmission and possession of the minor (paragraph (1)).

Therefore, we find that the criminal legislation of the mentioned countries mostly contains two types of rules, which establish liability for trafficking in human beings for the purpose of sexual exploitation and for recruiting people for the same purpose.

Within the context of studying the criminal legislation of different countries regarding the responsibility for human trafficking and sexual exploitation, the conclusion is drawn, according to which its content continues to be a current topic addressed by specialists in the field of criminal law and criminology.

One of the main purposes of the research within the field of reference consists in the elucidation of the development trends of the international law regulations oriented towards the efficiency of the fight with the respective category of crimes, the analysis of the positive experience of other states related to the formation of the appropriate set of criminal law norms and the opportunity to implement such experience in the national legislative process.

From this point of view, the author S. Grovov, addressing the problem of human trafficking and sexual exploitation, pays special attention to the formulation of the provisions of the criminal norms, the limits of the sanctions and the level of their correspondence to the norms of international law [19, p. 9, 36]. Referring to the same problem, E. Shalimov, arising from the need for special protection of the rights of minors, recognizes the usefulness of keeping in most of the criminal codes of the countries of the former USSR the separate articles that establish liability for the trafficking of children for the purpose of sexual exploitation [20, p. 19].

The existence of multiple criminal norms in foreign legislation, that regulate liability for

care stabilesc răspundere pentru traficul de copii în scopul exploatării sexuale [20, p. 19].

Existența în legislația străină a multiplelor norme penale care reglementează răspunderea pentru exploatarea sexuală a femeilor și copiilor a generat diverse abordări și încercări din partea teoreticienilor de a sistematiza materialul legislativ cu privire la acest subiect.

Astfel, majoritatea cercetătorilor care și-au concentrat efortul spre analiza legislației penale străine în acest domeniu atenționează nu doar asupra diferențelor existente în soluționarea unor probleme ce țin de normele concrete reflectate în codurile penale ale diferitor țări, ci și asupra divergențelor legate de abordările care vizează sistemul de răspundere pentru exploatarea sexuală a persoanelor. De fapt, același lucru îl demonstrează și analiza efectuată de noi în acest capitol.

Respectivele diferențe sunt destul de vizibile, însă mai dificil este modul de evaluare și de apreciere a politicii țărilor și a comunității internaționale ce se referă la soluționarea problemelor legate de traficul ființelor umane și de exploatarea sexuală a acestora.

Prin urmare, înainte de toate trebuie să pornim de la faptul că, atunci când este vorba despre diferite țări ale lumii, nu există o coincidență absolută a abordărilor conceptuale și a normelor dreptului penal care se referă la stabilirea pedepselor pentru persoanele vinovate de exploatarea sexuală.

Cauzele existenței diferențelor la acest capitol sunt variate. O parte din ele au un caracter general și predetermină specificul sistemelor juridico-penale naționale. Prin urmare, este cunoscut faptul că statutul unui stat suveran îi oferă posibilități necondiționate acestuia de a-și construi propriul sistem de drept și de a-și stabili propria politică juridică, reieșind din particularitățile de dezvoltare a țării și a populației, de caracterul regimului politic existent, de nivelul dezvoltării comunității, de influența religiei, obiceiurilor și a tradițiilor, de starea și caracterul criminalității etc. Cel mai des diferențele se observă atunci când este vorba despre diferite abordări ale statelor în soluționarea problemelor legate de contracararea anumitor categorii de infracțiuni. În calitate de criterii de diferențiere pot fi următoarele: nivelul de răspândire a unor fapte penale și a for-

the sexual exploitation of women and children has generated various approaches and attempts by theoreticians to systematize the legislative material on this subject.

Thus, the majority of researchers who have focused their efforts on the analysis of foreign criminal legislation in this field pay attention not only to the existing differences in solving some problems related to the concrete rules reflected in the criminal codes of different countries, but also to the divergences related to the approaches aimed at the liability system for the sexual exploitation of persons. As a matter of fact, the same thing is demonstrated by the analysis carried out by us in this chapter.

The respective differences are quite visible, but more difficult is the way of evaluating and appreciating the policy of the countries and the international community that refers to solving the problems related to the trafficking of human beings and their sexual exploitation.

Therefore, first of all we must start from the fact that, when it comes to different countries of the world, there is no absolute coincidence of conceptual approaches and criminal law norms that refer to the establishment of punishments for persons guilty of sexual exploitation.

The reasons for the existence of differences in this chapter are varied. Some of them have a general character and predetermine the specifics of the national legal-penal systems. Therefore, it is known that the status of a sovereign state offers it unconditional possibilities to build its own legal system and to establish its own legal policy, arising from the particularities of the development of the country and the population, from the character of the political regime existing, the level of community development, the influence of religion, customs and traditions, the state and nature of crime, etc. The differences are most often observed, when it comes to different approaches of the states in solving problems related to countering certain categories of crimes. Differentiating criteria may be the following: the level of spread of some criminal acts and their forms of manifestation, the severity of the social reaction to them, etc.

If it is about establishing criminal responsibility for human trafficking and sexual

melor lor de manifestare, severitatea reacției sociale asupra lor etc.

Dacă este vorba despre stabilirea răspunderii penale pentru traficul de ființe umane și exploatarea sexuală, atunci în calitate de factor specific de diferențiere apare, așa cum am menționat mai sus, poziția și rolul unei anumite țări în sistemul global al traficului de sclavi. În acest sens, cercetătorul E. Șalimov afirmă, pe bună dreptate, că nivelul legislativ al represivității penale în lupta cu traficul de ființe umane a diferitor țări depinde în mod direct de rolul dominant al statului în procesul comiterii infracțiunii (țările de destinație sau țara furnizor de „marfă vie”), iar procesul de formare a normelor juridico-penale care instituie răspundere pentru traficul de ființe umane, la fel, depinde de faptul cât de mult a suferit respectivul stat în urma fenomenului sclaviei ce s-a perindat în trecut [20, p. 19].

Factorii de diferențiere menționați au un rol dublu. Pe de o parte, aceștia apar atât în calitate de condiții (premise) inerente păstrării suveranității statale, cât și în calitate de caracteristici fundamentale ale acesteia.

Pe de altă parte, existența factorilor de diferențiere, precum și perceperea corectă de către stat și societate a importanței acestora servește ca o barieră care apără sistemul suveran împotriva „expansiunii” excesive și nu întotdeauna întemeiată a dreptului penal internațional.

În acest sens, primul obstacol în calea globalizării dreptului penal îl are problema „reconcilierii” suveranității statale cu nevoile actuale de abordare și evaluare comună a acțiunilor social-periculoase și a jurisdicției penale legată de acestea. Cu alte cuvinte, este vorba despre problema relaționării dreptului penal internațional și al celui național cu jurisdicția.

Concluzii. Orice stat, fiind membru al comunității mondiale și, respectiv, al securității mondiale, este obligat să cedeze o parte din suveranitatea sa în limitele importante pentru întreaga comunitate care se referă la problemele ce vizează lupta cu criminalitatea, obligându-se să armonizeze reglementările normative la standardele dreptului internațional. Recomandările „legiuitorilor internaționali” cu timpul devin tot mai insistente, stimulând activ crearea mecanismelor de reglementare ju-

exploitation, then as a specific differentiating factor appears, as I mentioned above, the position and role of a certain country in the global system of slave trafficking. In this sense, the researcher E. Shalimov rightly states that the legislative level of criminal repression in the fight against human trafficking in different countries directly depends on the dominant role of the country in the process of committing the crime (destination countries or supplier country of “live goods”); and the process of forming the legal-penal norms that establish liability for the trafficking of human beings, also depends on how much the respective state suffered from the phenomenon of slavery that occurred in the past [20, p. 19].

The mentioned differentiating factors have a double role. On the one hand, they appear both as conditions (premises) inherent in the preservation of state sovereignty, and as its fundamental characteristics.

On the other hand, the existence of differentiating factors, as well as the correct perception by the state and society of their importance, serves as a barrier that defends the sovereign system against the excessive and not always well-founded “expansion” of international criminal law. In this sense, the first obstruction to the globalization of criminal law is the problem of state sovereignty “reconciling” with the current needs for a common approach and assessment of socially dangerous actions and the criminal jurisdiction related to them; in other words, it is about the problem of the relationship between international and national criminal law and jurisdiction.

Conclusions. Any state, being a member of the world community and, respectively, of world security, is obliged to give up a part of its sovereignty within the important limits for the whole community, which refer to the issues related to the fight with crime, forcing itself to harmonize the normative regulations with the standards of international law. The recommendations of the “international legislators” are becoming more and more insistent over time, actively stimulating the creation of legal-criminal regulatory mechanisms with a global character. For this purpose, all the states of the world must give up a little of their sovereignty. However, none of the states that have such a system

ridico-penală cu caracter global. În acest scop, toate statele lumii trebuie să cedeze puțin din suveranitatea sa. Oricum, niciunul din statele care au un astfel de sistem nu-și poate asuma funcțiile de „judecător suprem”, judecând și iertând în funcție de propriile convingeri, fenomen întâlnit tot mai frecvent în zilele noastre.

Anume din considerentele enunțate trebuie abordată problema armonizării și unificării legislației penale, formării standardelor unice de securitate ca o necesitate obiectivă de dezvoltare a sistemelor naționale de drept, mai ales atunci când este vorba despre răspunderea pentru comiterea celor mai grave infracțiuni care atentează la valorile supreme ce reprezintă o importanță deosebită pentru toată comunitatea mondială. Procesele globalizării, care își extind influența asupra întregii planete și care pe deplin își lasă amprenta asupra sferei de drept, doar accelerează și aprofundează această mișcare centralizată.

can assume the functions of “supreme judge”, judging and acquitting according to their own convictions, which is observed more and more nowadays.

Particularly, from the stated considerations, the problem of harmonizing and unifying the criminal legislation, forming unique security standards must be addressed as an objective necessity for the development of the national legal systems, especially when it comes to the responsibility for committing the most serious crimes that attack the supreme values that represents a special importance for the whole world community. Globalization processes, which extend their influence over the whole planet and which fully leave their mark on the sphere of law, only accelerate and deepen this centralized movement.

Referințe bibliografice

Bibliographical references

1. Уголовный кодекс Республики Польша. Disponibil: <http://law.edu.ru/norm/norm.asp?normID=1246817&subID=100110056,100110058,100110094,100110222#text>
2. Codul penal al României. Disponibil: <http://www.imliasi.ro/Noul%20cod%20penal.pdf>
3. Уголовный кодекс Турции. Принят Великим Национальным Собранием Турции 1 марта 1926 г. с изм. и доп. на 3 августа 2002 г. Науч. ред. и предисл. САФАРОВ, Н., АДЖАРА, Х. Санкт-Петербург: Юридический центр Пресс, 2003. 374 с.
4. Уголовный кодекс Республики Сан-Марино. Науч. ред. МАКСИМОВА, С.В. Пер. с итал. МАКСИМОВА, В.Г. Санкт-Петербург: Юридический центр Пресс, 2002. 253 с.
5. Penal Code of Japan. Disponibil: <http://www.cas.go.jp/jp/seisaku/hourei/data/PC.pdf>
6. The General Civil Penal Code of Norway. With subsequent amendments, the latest made by Act of 21 December 2005 No. 131. Disponibil: <http://app.uio.no/ub/ujur/oversatte-lover/data/lov-19020522-010-eng.pdf>
7. Victims of Trafficking and Violence Protection Act of 2000. Disponibil: <https://www.state.gov/j/tip/laws/61124.htm>
8. Уголовный кодекс Республики Беларусь от 9 июля 1999 г. Disponibil: <http://уголовный-кодекс.бел>
9. Уголовный кодекс Российской Федерации от 13.06.1996 № 63-ФЗ (ред. от 23.04.2019). Disponibil: http://www.consultant.ru/document/cons_doc_LAW_10699
10. Уголовный кодекс Украины с изменениями от 06.12.2017 года. Disponibil: <http://meget.kiev.ua/kodeks/ugolovniy-kodeks>
11. Уголовный кодекс Азербайджанской Республики (утвержден Законом Азербайджанской Республики от 30 декабря 1999 года № 787-IQ) (с изменениями и дополнениями по состоянию на 05.11.2022). Disponibil: https://continent-online.com/Document/?doc_id=30420353
12. ЖИНКИН, А.А. Торговля людьми и использование рабского труда: проблема

- квалификации и соотношение со смежными составами преступлений. Дис. ... канд. юрид. наук. Краснодар, 2005. 192 с.
13. Criminal Code of Georgia. Disponibil: <https://matsne.gov.ge/en/document/view/16426?publication=241>
14. Criminal Code of the Republic of Lithuania from 26 September 2000 No VIII-1968 (As last amended on 11 February 2010 – No XI-677). Disponibil: <https://www.derechos.org/intlaw/doc/ltu1.html>
15. Уголовный кодекс Республики Казахстан. Санкт-Петербург: Юридический центр Пресс, 2001. 466 с.
16. Уголовный кодекс Республики Таджикистан. Санкт-Петербург: Юридический центр Пресс, 2001. 410 с.
17. Уголовный кодекс Республики Узбекистан. Санкт-Петербург: Юридический центр Пресс, 2001. 338 с.
18. Уголовный кодекс Кыргызской Республики. Москва: Зерцало-М, 2002. 299 с.
19. ГРОМОВ, С.В. Уголовно-правовая характеристика торговли людьми и использования рабского труда: Дисс. ... канд. юрид. наук. Москва, 2006. 155 с.
20. ШАЛИМОВ, Е.Е. Уголовно-правовые и криминологические проблемы торговли людьми: Автореферат дисс. ... канд. юрид. наук. Саратов, 2007. 30 с.

Despre autori:

Iurie LARII,

*doctor în drept, profesor universitar,
Catedra „Drept penal și criminologie” a
Academiei „Ștefan cel Mare” a MAI
e-mail: iulari72@gmail.com
ORCID: 0000-0003-4277-535X*

Oleg POHILĂ,

*doctor în drept
e-mail: oleg.pohila@gmail.com*

About authors:

Iurie LARII,

*PhD, university professor,
“Criminal Law and Criminology” Chair
of the Academy „Ștefan cel Mare” of MIA
e-mail: iulari72@gmail.com
ORCID: 0000-0003-4277-535X*

Oleg POHILĂ,

*PhD
e-mail: oleg.pohila@gmail.com*